

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Zuzana Lukáčová

Zaujímavosti zo sveta dnešných zvierat v predmete obohatenie pre žiakov 1. ročníka ZŠ

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe
žiakov so všeobecným intelektovým nadaním

Bratislava
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Zuzana Lukáčová

Kontakt na autora: Základná škola, Tribečská 1653/22, Topoľčany
susanlukac@post.sk

Názov OPS/OSO: Zaujímavosti zo sveta dnešných zvierat v predmete obohatenie pre žiakov
1.ročníka ZŠ

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2015
XV. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Iveta Labjaková

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

obohatenie, zvieratá, pracovné listy, rekordy, vlastiveda, prírodoveda, kompetencie, komunikačné a prezentačné zručnosti, medzipredmetové vzťahy, žiak, učiteľ

Anotácia

Práca poskytuje zbierku pracovných listov a činností pre intelektovo nadaných žiakov prvého ročníka primárneho vzdelávania, zameraných na využívanie hlavne na hodinách predmetu obohatenie. Činnosti a úlohy popísané v práci sú všestranne využiteľné, pretože obsah témy sa prelína viacerými vzdelávacími oblasťami.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Téma Zaujímavosti zo sveta dnešných zvierat v predmete obohatenie by mohla byť prínosom v týchto akreditovaných programoch:

Ako postupovať pri zavádzaní prierezových tém do primárneho vzdelávania 482/2011-KV, Rozvoj prírodovednej gramotnosti v základnej škole 761/2012-KV, Zážitkové učenie v environmentálnej výchove 974/2012-KV.

OBSAH

ÚVOD	5
1 VÝCHODISKÁ A CIELE OPS	7
1.1 Špecifikácie OPS	10
1.2 Požadované kompetencie od žiaka	11
1.3 Požadované kompetencie od učiteľa	11
1.4 Ciele OPS	11
2 PODROBNÝ OPIS OPS	13
2.1 Odporúčané využitie pracovných listov a činností	13
ZÁVER	21
Zoznam príloh	24

ÚVOD

Cieľom mojej osvedčenej pedagogickej skúsenosti je ponúknuť konkrétne možnosti, ako pracovať so žiakmi a vytvoriť zbierku pracovných listov pre intelektovo nadaných žiakov prvého ročníka primárneho vzdelávania, využívaných hlavne na hodinách predmetu Obohatenie. Nadväzuje na OPS Predchodcovia dnešných zvierat v predmete obohatenie, v ktorej boli popísané a bližšie rozpracované témy ako Vznik Zeme, Dinosauri. Aké je to zviera?, Praveké jaštery, Bylinožravé dinosauri, Mäsožravé dinosauri, Denník paleontológa. Obsah témy Zaujímavosti dnešných zvierat sa prelína v primárnom vzdelávaní nielen v predmete obohatenie, ale aj vzdelávacími oblasťami Príroda a spoločnosť, Jazyk a komunikácia, Umenie a kultúra a zahŕňa aj prierezové témy - mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektov. Vyučovací predmet obohatenie má byť odpoveďou na zvýšenú potrebu získavania nových informácií u intelektovo nadaných žiakov.

Zámerom OPS je prostredníctvom poznávania života dnešných zvierat podporovať záujem žiakov o poznávanie okolitého sveta, rozvíjať zručnosti v riešení problémov a tvorivých úloh, argumentáciu, intuíciu a kritické myslenie. Ponúknuté témy, aktivity a pracovné listy umožňujú naučiť žiakov získavať vedomosti prostredníctvom pre nich dostupnej literatúry – encyklopédií, internetových stránok, náučných filmov. Žiaci sa učia dostupné informácie triediť, usporiadať, hľadať súvislosti medzi nimi. Témy zodpovedajú kognitívnej úrovni intelektovo nadaných žiakov a zároveň nadväzujú na ich špecifické záujmy. Žiaci pracujú individuálne aj v skupinách. Učia sa pracovať v tíme svojich spolužiakov, akceptovať ich názory a vytvoriť spoločný výstup. Učia sa aj argumentovať a obhajovať svoje názory. Získavajú nové informácie, vlastné skúsenosti, sumarizujú nové poznatky, učia sa s podporou zážitkovosti. Činnosti slúžia na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov v primárnom vzdelávaní.

Práca je rozdelená do dvoch kapitol. V prvej kapitole predstavujem ciele a východiská OPS a v druhej kapitole opisujem možnosti využitia pracovných listov a činností v praxi. Neoddeliteľnou súčasťou druhej kapitoly je súbor pracovných listov, ktoré sa nachádzajú v prílohách. Praktické návody ako pracovať na obohatení sú prepojené s ponúknutými pracovnými listami. Moja OPS môže byť inšpiráciou pre výber predmetu obohatenie ako voliteľného predmetu v školskom vzdelávacom programe.

TEORETICKÁ ČASŤ

1 VÝCHODISKÁ A CIELE OPS

„Predmet obohatenie vytvára základný prvok, zohľadňujúci nadštandardnú úroveň vzdelávania nadaných detí. Oproti akcelerovanému prístupu – urýchľovaniu osvojovaniu vzdelávacieho obsahu, sa metóda obohatenia ukázala ako flexibilne reagujúca a najefektívnejšia vzhľadom na neustálu potrebu získavania nových informácií u intelektovo nadaných žiakov. V rámci tohto predmetu sa výučba v primárnom vzdelávaní rozširuje, prehĺbuje a obohacuje o také témy, činnosti a aktivity, ktoré zodpovedajú kognitívnej úrovni intelektovo nadaných žiakov a zároveň nadväzujú na ich špecifické záujmy.

V rámci predmetu obohatenie žiaci pracujú s knihami, encyklopédiami, informačnými a komunikačnými technológiami, riešia problémové úlohy a tvorivé úlohy, vypracúvajú pracovné listy, tvoria samostatné výstupy – formou referátov, makiet, predmetov, máp, modelov, atď., ktoré súvisia so spracovanou a preberanou témou. Obohatenie umožňuje široké využitie medzipredmetových vzťahov. Učiteľ, v rámci tohto predmetu, pre žiakov vytvára čo najviac podnetov pre získavanie nových poznatkov. Najdôležitejšími prvkami predmetu obohatenie sú získavanie nových informácií, vlastných skúseností, sumarizácia nových poznatkov, práca s literatúrou, vyhľadávanie zdrojov informácií a samostatný prístup k zadanej úlohe. Je to kvalitná predpríprava pre špecifické postupy a prácu vo vyšších ročníkoch.

Žiaci sa na hodinách obohatenia stávajú paleontológmi, prírodovedcami, moreplavcami, ktorí objavujú nové krajiny, podmorské zvieratka a potopené lode, archeológmi, ktorí v školskej záhrade hľadajú pozostatky po Avaroch, či starovekými Egyptanmi, ktorí stavajú z piesku pyramídy, z papiera múmie aj cestovateľmi po kontinentoch a štátoch Zeme.

Hlavným cieľom obohatenia je prostredníctvom štúdia problematiky do hĺbky sa naučiť pracovať s rôznymi zdrojmi informácií a aplikovať tieto poznatky v ďalších činnostiach a predmetoch. Takisto nie je základným cieľom získavanie nových informácií a ich zapamätávanie. Informácie sú najmä prostriedkom a základňou pre aplikáciu tvorivých, problémových úloh, tvorbu projektov a rozvíjanie tvorivosti a vyšších úrovní myslenia žiakov, ako aj ich samostatnosti a vnútornej motivácie. Preto sa využívajú najmä hravé metódy, atmosféra na obohatení je uvoľnená, hlavným hnacím motorom práce na obohatení je zanietenosť žiakov, ale aj učiteľa pre danú problematiku.

Témy k predmetu obohatenie sú vyberané tak, aby čo najviac uspokojili túžbu nadaného dieťaťa objavovať, skúmať a bádať. Obohatenie dáva žiakom možnosť výberu tej témy (oblasti), ktorá ich najviac zaujíma, preto sú témy volené dostatočne široko. Okrem prípravy na samostatné štúdium sa žiaci učia pracovať v tíme svojich spolužiakov, akceptovať ich názory a vytvoriť spoločný výstup. V rámci predmetu obohatenie sa žiaci učia aj argumentovať a obhajovať svoje názory. Všetky vedomosti, schopnosti a zručnosti získané v tomto predmete, žiaci využijú pri príprave a prezentácii svojej ročníkovej práce.

Ciele predmetu obohatenie:

- Saturovať kognitívne potreby (potreby získavať nové informácie) intelektovo nadaných žiakov.
- Naučiť žiakov vyhľadávať zdroje informácií, triediť ich podľa dôležitosti (literatúra, internet, médiá) a spracovávať ich.
- Naučiť riešiť, odhadnúť, vymyslieť, zhodnotiť, roztriediť, dešifrovať a zakresliť úlohy, tvorivo myslieť a riešiť problémové úlohy.

- Naučiť žiakov pracovať s literatúrou (orientácia v obsahu, registri, práca s knihou, encyklopédiou) a informačnými technológiami.
- Tvoriť projekty a prezentácie.
- Prezentovať projekty (rétorika – postoj, mimika, časové ohraničenie prejavu, samostatné rozprávanie, efektívne využitie pomôcok).
- Naučiť žiakov aktívne počúvať, diskutovať a nájsť riešenie k problémovým oblastiam, nebáť sa povedať svoj názor, argumentovať.
- Naučiť žiakov pracovať v tíme - v rámci skupinovej práce na určitých výskumných/ bádateľských úlohách.
- Rozvíjať kognitívnu a afektívnu zložku žiakovej osobnosti prostredníctvom štúdia a spracovávanía informácií z rôznych oblastí okolitého sveta v rámci širokej témy.

Etapy a priebeh činnosti:

1. Oboznámenie sa s témou obohatenia - listovanie v literatúre, hľadanie informácií na internete, návšteva výstavy, múzea, sledovanie videoprojekcie. Cieľom tejto etapy je získanie záujmu, zvedavosti, chuti poznávať danú oblasť u žiakov.
2. Zhromažďovanie zdrojov získavania informácií.
3. Získavanie nových informácií z literatúry, internetu, pomocou hry, diskusie, alebo videonahrávky, vychádzok, exkurzií, besied a pod.
4. Riešenie problémových a tvorivých úloh, tvorba projektov.
Na základe poznaných informácií deti riešia problémové a tvorivé úlohy ako jednotlivci alebo v skupinách. Úlohy sú zamerané na rôzne schopnosti a zručnosti (vypočítaj, odhadni, vymysli, navrhni, zhodnot', nakresli, znázorni, roztried', odstupňuj a pod.). Žiaci v rámci daného problému diskutujú, argumentujú, hodnotia. Deti vytvárajú vlastný projekt na danú tému. Môžu si z nej vybrať vlastnú užšiu oblasť. Možné výstupy: príručka, článok, plagát, model, pieseň, scenár a pod. Žiaci môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.
5. Prezentácia projektov, vyriešených úloh, výrobkov. Žiaci predstavia vlastný projekt, nasleduje zhodnotenie žiackym kolektívom i učiteľom, výstavka. Projekt je možné prezentovať aj pred rodičmi.“ (Učebný plán a doplnky k učebným osnovám pre 1. – 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním, 2007, str.19, 20)

„Príklady tém v jednotlivých ročníkoch a ich rozpracovania ako informačného základu pre obohacovacie aktivity:

1. ročník – ríša zvierat (rôzne živočíchy, vznik Zeme, dinosaury, praveké živočíchy, skupiny živočíchov, spôsob života a charakteristiky jednotlivých živočíchov, prírodovedci, zvieracie rekordy, výskyt živočíchov ...),
2. ročník – voda a oceány (od potôčika k moru, sladká voda na zemskom povrchu, známi objavitelia, moreplavci, piráti, život v oceánoch, katastrofy vo vode a na vode ...),
3. ročník – staroveké civilizácie (pravek, Sumeri, Egypt, Kelti, Vikingovia, Gréci, Rimania, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, Slovania ...),
4. ročník – cestovanie po zemeguli (svet, svetadiely, mýty a legendy, ľudia a spôsob života v rôznych krajinách a svetadieloch...).

Obsah predmetu Obohatenie v 1. ročníku ZŠ

RÍŠA ZVIERAT

I. Predchodcovia dnešných zvierat

Vznik Zeme

- vysvetliť ako sa rozdelila Pangea (prapevnina),
- opísať, aké živočíchy žili na Zemi, čo sú to druhohory.

Dinosaury

- vysvetliť, ako sa vyvinuli dinosaury,
- rozdelenie na mäsožravé a bylinožravé dinosaury,
- objavovanie zvláštností v stavbe tela jednotlivých druhov dinosaurov (duté zuby veľké lebky, rôzne štíty a platne, ...)

Praveké zvieratá

- opísať predkov dnešných zvierat (šabl'ozubé šelmy, dlhonohé nosorožce, hyenu jaskynnú,...), ale i rôzne zvláštne zvieratá, ktoré akoby boli zmiešaninou viacerých druhov (napr. Macrauchenia – jednohrbý ťave podobný kopytník, s predĺženým krkom a krátkym chobotom na trhanie lístia).

II. Skupiny živočíchov na Zemi

Prírodovedci a ich snaženia

- vysvetliť, kto sú to prírodovedci – ľudia študujúci živú prírodu
- spoznanie života niektorých z prírodovedcov zábavnou formou: Charles Waterton, Karl von Frische ...

Delenie živočíchov podľa Carla Linné

- Carl von Linné a jeho delenie na: pŕhlivce, ostnatokožce, kôrovce, pavúkovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce – formou hry, zážitkovo, s cieľom poznať aspoň najtypickejších predstaviteľov jednotlivých skupín

III. Zaujímavosti zo sveta dnešných zvierat

Zvieracie rekordy

- aké je najmenšie / najväčšie zviera žijúce na Zemi, kto sú najväčší jedáci, zvieratá s najpočetnejším potomstvom, super cestovatelia, najobávanejší nepriatelia, najdlhšie žijúce živočíchy.

Super zmysly

- zvieratá so super čuchom, či sluchom, orlím zrakom, zvláštnymi zmyslami na predvídanie zemetrasení,

Dobří priatelia

- spolunažívanie v priateľskej symbióze,

Rôzne spôsoby obrany

- rôzne druhy maskovania a ochrany (napr. ježkovce / dikobrazie pichliače, tchorie výlučky)

Ako spávajú a bývajú

- tajomstvá noci a spánku, zistiť odpoveď na otázky: „Sníva sa aj zvieratám?“ (len vtákom a cicavcom), „Komu by si dal cenu za najnepohodlnejšiu polohu pri spánku?“ (netopierik modrotemenný), „Kto je najväčším spáčom?“ (koala), „Čo je to hibernácia?“ (zimný spánok), „Prečo zvieratá spia zimným spánkom? Ako funguje?“

Zvieracie rodinky

- rôzne druhy dvorenia,
- starostlivosť o mladé,
- život v páre, či v svorke, význam rodiny v živote jednotlivca.

IV. Zvieratá nie sú také

- uvedomiť si niektoré skreslené predstavy o povahe určitých druhov živočíchov. Prepojením medzipredmetových vzťahov s literatúrou – čítaním rozprávok o zlom vlkovi, hlúpom somárikovi, ježkovi, ktorý má rád jabĺčka a následne porovnaním týchto informácií so zisteniami prírodovedcov, zistia, že jež je mäsožravec, somár má veľmi dobrý orientačný zmysel ...

V. Mapa výskytu živočíchov na Zemi

- praktický výstup celoročného štúdia, ako zopakovanie si všetkých získaných informácií o svete živočíchov. Žiaci môžu vytvoriť mapu sveta aj s jednotlivými kontinentmi a zakresliť do nej miesta výskytu živočíchov, alebo môžu vydať „Denník zvedavého prírodovedca“, alebo zorganizovať „Prírodovedného milionára“ (ako forma kvízu), ... Ponecháva sa tu aj priestor na vlastné návrhy na tvorivé a pre žiakov pútavé zopakovanie tejto bohatej témy v závere školského roka. “ (**Školský vzdelávací program ISCED 1 – Primárne vzdelávanie pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, 2008.**)

Požiadavky na výstup:

- opísať živočíchy, ktoré žili a žijú na Zemi,
- vysvetliť ako sa vyvinuli a zanikli dinosaury,
- poznať a roztriediť dinosaury na byľinožravé a mäsožravé,
- zoznámiť sa s rekordmanmi zvierat vo voľnej prírode (zrak, sluch, chuť, čuch, hmat),
- poznať spôsoby pohybu zvierat,
- poznať spôsoby bývania,
- spôsoby lovu a obživy,
- spôsoby starostlivosti o mláďatá,
- spôsoby spolunažívania,
- spôsoby obrany a ochrany.

Časová dotácia predmetu obohatenie je v primárnom vzdelávaní 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne. Pri obohatení sa používajú pracovné zošity a pracovné listy školy, informačné technológie, náučná literatúra.

1.1 Špecifikácie OPS

Typ školy: základná škola, primárne vzdelávanie

Kategória pedagogických zamestnancov: učiteľ

Podkategória: učiteľ pre primárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť: voliteľný predmet

Ročník: prvý

Predmet: obohatenie

Tematické okruhy: Zvieracie rekordy, Najmenšie a najväčšie zviera, Najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi, Zvieratá nie sú také, Denník prírodovedca.

Prierezové témy:

Mediálna výchova – porovnávanie rôznych zdrojov z tlače, časopisov, ich kritické hodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj – rozvíjanie kolektívnej spolupatričnosti pri tvorbe spoločného projektu, poznávanie svojich silných stránok.

Tvorba projektov – spoločný projekt a individuálny projekt, dodržiavanie zadania a vlastná tvorivosť a nápaditosť pri projekte, prezentácia a hodnotenie projektu.

1.2 Požadované kompetencie od žiaka:

- riešenie tvorivých úloh, v ktorých žiak na základe poznaných faktov, ich preusporiadaním, doplnením, modifikáciou vytvára nový celok,
- pracovať s mapou,
- sebapoznávanie a sebauvedomovanie v rámci hodnotenia, sebahodnotenia a hodnotenia žiackym kolektívom,
- aktívne počúvať, diskutovať a nájsť riešenie k problémovým oblastiam, nebát sa povedať svoj názor, argumentovať,
- spoločne riešiť úlohy v skupine alebo v rámci celého žiackeho kolektívu, spolupráca a vzájomná pomoc,
- tolerancia, rešpekt, ocenenie práce druhých pri jej hodnotení,
- hľadanie informácií z rôznych zdrojov (literatúra, internet, médiá),
- pracovať s informáciami, analyzovať ich,
- riešiť, odhadnúť, vymyslieť, zhodnotiť, roztriediť, dešifrovať a zakresliť úlohy,
- riešiť problémové úlohy- úlohy s istým konfliktom, v danej chvíli prekračujúce spôsoby riešenia a algoritmy osvojené dieťaťom, vyžadujúce hľadanie nových ciest k vyriešeniu úlohy,
- prezentovať informácie, riešenia,
- tvoriť projekty a prezentácie,
- domáce štúdium,
- štúdium v rámci vyučovania.

1.3 Požadované kompetencie od učiteľa:

- rozvíjať u žiakov komunikačné zručnosti,
- naučiť žiakov vyhľadávať zdroje informácií, triediť ich podľa dôležitosti (literatúra, internet, médiá) a spracovávať ich,
- naučiť žiakov pracovať s literatúrou (orientácia v obsahu, registri, práca s knihou, encyklopédiou) a informačnými technológiami,
- naučiť žiakov aktívne počúvať, diskutovať a nájsť riešenie k problémovým oblastiam, nebát sa povedať svoj názor, argumentovať,
- naučiť žiakov pracovať v tíme - v rámci skupinovej práce na určitých výskumných/ bádateľských úlohách,
- podporovať u žiakov radosť z poznávania a riešenia úlohy,
- rozvíjať u žiakov pozitívne vôľové vlastnosti,
- vedomosti z historickej a prírodovednej oblasti.

1.4 Ciele OPS

- ponúknuť súbor pracovných listov a činností týkajúcich sa zaujímavostí zo sveta dnešných zvierat s možnosťou využitia nielen v predmete obohatenie,
- viesť k samostatnosti pri riešení úloh,
- ukázať prepojitelnosť predmetov, tém,
- viesť žiakov k aktivite pri získavaní informácií.

PRAKTICKÁ ČASŤ

2 PODROBNÝ OPIS OPS

Predmet Obohatenie umožňuje prostredníctvom štúdia problematiky naučiť sa pracovať s rôznymi zdrojmi informácií a vedieť ich aplikovať v ďalších predmetoch a činnostiach. Vytvára podmienky na prirodzené rozvíjanie vedomostí žiakov do šírky. Rozvoj intelektuálnej stránky detí si vyžaduje úsilie učiteľa v hľadaní si ciest, ako učiť inak, ako učenie podporiť a nie pribrzdiť. Prostredníctvom úloh a činností učiteľ spoznáva, sleduje a skvalitňuje sociálne vzťahy v triede, rozvíja životné zručnosti u detí s ohľadom na rešpektovanie ich špeciálnych potrieb (špecifický vývin v oblasti správania a prežívania nadaných detí). Predpokladom pre vytvorenie a udržanie kamarátskych vzťahov v triede, zvýšenie spolupráce na zadaných úlohách je osvojenie si životných zručností – starostlivosť, spolupráca a priateľstvo. Počas mojej praxe som vytvorila súbor pracovných listov a činností pre žiakov prvého ročníka primárneho vzdelávania, zameraných na využívanie hlavne na hodinách predmetu Obohatenie. U intelektovo nadaných žiakov je predpoklad, že v 1.ročníku vedú čiastočne písať a poznajú písmená. Učiteľ prispôbi jednotlivé úlohy podľa čitateľskej úrovne a úrovne písania žiakov, prerozdelení úlohy v skupinách alebo úlohy riešia spoločne. V 1. ročníku primárneho vzdelávania intelektovo nadaných žiakov je možné aplikovať v predmete obohatenie obsah celoročnej témy Ríša zvierat nielen do vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť, ale využiť ho aj na hodinách Slovenského jazyka, Výtvarnej výchovy, Telesnej výchovy a Matematiky.

2.1 Odporúčané využitie pracovných listov a činností

V predmete Obohatenie je v 1.ročníku celoročná téma Ríša zvierat. Táto téma je rozsiahla. Táto OPS je zameraná len na menšiu časť, a to na tému Zaujímavosti zo sveta dnešných zvierat. Nadväzuje na OPS Predchodcovia dnešných zvierat v predmete obohatenie, v ktorej boli popísané a bližšie rozpracované témy ako Vznik Zeme, Dinosaurium. Aké je to zviera?, Praveké jaštery, Bylinožravé dinosaurium, Mäsožravé dinosaurium, Denník paleontológa. OPS ponúka možnosti praktického využitia jednotlivých pracovných listov, obsahuje námety, ako s nimi pracovať na hodinách predmetu Obohatenie. Ku každému pracovnému listu nájde učiteľ aj námety, ktoré môže využiť ako pomôcku k príprave na vyučovacie hodiny. Práca obsahuje opisy vyučovacích hodín s využitím pracovných listov a IKT. Po úspešnom zvládnutí rôznych úloh a nadobudnutí nových poznatkov z témy dostanú žiaci Diplom znalca dnešných zvierat – príloha 10.

Tabuľka 1 Najmenšie a najväčšie zviera

Pracovný list	Príloha 1 Texty piesní V ZOO a Ide ide slon Príloha 2 Pracovný list Najmenšie a najväčšie zviera
Tematický okruh	Zvieracie rekordy Najmenšie a najväčšie zviera
Prelínajúci predmet, prierezová téma	Hudobná výchova, Prírodoveda, Matematika, Vlastiveda
Ciele	Poznať najmenšie a najväčšie zviera na Zemi, prezentovať niektoré z nich, pracovať s informáciami, rozvíjať komunikačné zručnosti. Vedieť sa orientovať na mape. Získavať nové informácie aktívnym vyhľadávaním z odborných zdrojov.

Metódy a formy	Skupinová práca pri riešení pracovného listu, individuálna práca s literatúrou, motivačný rozhovor, čítanie úloh s porozumením, slovné hodnotenie, názorná ukážka.
Odporúčania pre prax	Učiteľ by mal klásť dôraz na to, aby žiaci pochopili zadaniu úloh. Pracovný list vypracovávajú žiaci v menších skupinách alebo spoločne s učiteľom. Informácie hľadajú v encyklopédiách, pracujú s mapou.
Prostriedky a pomôcky	Guinnessova kniha rekordov, atlas zvierat, encyklopédie, CD prehrávač, nástenná mapa sveta, glóbus, pracovný list, počítač s pripojením na internet, lupa, mikroskop, meter.
Odhadovaný čas riešenia	45 minút

Prameň: vlastný návrh

Postup a organizácia činností žiakov

V motivačnej časti sa začne učiteľ so žiakmi rozprávať ktoré zvieratka sa žiakom páčia, ktoré zvieratá sú pre nich zaujímavé, ktorých sa boja, ktorých by sa chceli chytiť. Na úvod si spolu zaspievajú známu pieseň o exotických zvieratkách „ V ZOO“ z CD: „ Viktor kamarát“ spojenú s hrou na telo napodobňovaním spôsobu pohybu zvierat – príloha 1. Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=iv96Hb--j1I> Porozprávajú sa o živote zvieracích kamarátov a o vlastných zážitkoch z návštevy ZOO. Vymedzený čas na aktivitu – približne 10 minút.

Učiteľ oboznámi žiakov s témou, s ktorou sa budú zaoberať. „Každé štyri roky sledujeme najlepších športovcov sveta a ich rekordy na športovej olympiáde. Najúžasnejší rekordmani sveta sú však vo voľnej prírode. S neuveriteľnou výdržou NAJ plavci, potápači, bežci, skokani, letci. Kto sú to a ako to robia budeme zisťovať a zaznačovať a podľa výsledkov určíme víťazov zvieracej olympiády.“

Pracovný list

Pracovný list Najmenšie a najväčšie zvieratá - príloha 2 má dve strany. Žiaci pracujú v skupinách. Učiteľ ich usmerňuje, kde majú hľadať potrebné informácie. V prvej úlohe majú určiť, ktorými pomôckami alebo prístrojmi meriame alebo skúmame, zväčšujeme živočíchov. V ďalších úlohách určujú podľa obrázkov názvy živočíchov a hľadajú základné informácie o veľkosti živočícha a druhu potravy, ktorým sa živí. Doplňujúcou úlohou je, že každý žiak sa odmeria a porovná svoju výšku s daným živočíchom.

Správne riešenia:

1. úloha – meter, mikroskop, lupa – *názorná ukážka pomôcok*,
2. úloha - kolibrík najmenší, veľkosť 38 mm, živí sa nektárom rastlín,
3. úloha – pštros dvojprstý, veľkosť až 2,6 m, živí sa rastlinnou potravou,
4. úloha – netopier najmenší- veľkosť 33 mm, živí sa hmyzom,
5. úloha – slon africký výška 4m a dĺžka 10 m, živí sa rastlinnou potravou, najväčší suchozemský cicavec,
6. úloha – vráskavec obrovský (ozrutný) - modrá veľryba, dĺžka až 33,5 m, živí sa planktónom. Prameň: Živý svet – zvieratá.

Vieš, že? Vráskavec obrovský má srdce veľké ako automobil, - jeho jazyk váži toľko, čo dospelý slon. Prameň: Veľká kniha otázok a odpovedí, str. 20.

Údaje jednotlivých živočíchov sa môžu trochu odlišovať, vzhľadom na rôzne druhy zdrojov literatúry. Učiteľ prečíta žiakom doplňujúcu informáciu o pštrosovi.

Strká pštros hlavu do piesku?

„Mýtus hovorí, že pštrosy v nebezpečenstve strkajú hlavu do piesku. Pštros je údajne tak hlúpy vták, že si myslí, že ak nevidí nepriateľa, nevidí ani nepriateľ jeho.

Ako vznikol tento mýtus? Pštrosa v prírode môžeme často vidieť (i keď na Slovensku asi len v ZOO alebo na farmách) s hlavou sklonenou k zemi. Hľadá totiž kamienky v piesku, ktoré mu pomáhajú zomlieť potravu v žalúdku. Navyše, pštros má pomerne malú hlavu (v pomere k zvyšku tela). Takže ide pravdepodobne o optický klam – z diaľky môže pštros vyzeráť, že má hlavu zastrčenú v piesku.

Ale niekedy môže mať pštros naozaj hlavu zastrčenú v piesku. Pštrosy si totiž do zeme vykopávajú diery, kam ukladajú svoje vajcia. A niekoľkokrát denne musia strčiť hlavu do diery v zemi, aby vajcia obrátili.“ Prameň: <http://www.myty.sk/mytus-pstros-strka-hlavu-do-piesku/>

Vymedzený čas na aktivitu – približne 30 minút.

V záverečnej časti si žiaci skontrolujú svoje riešenia pracovných listov so správnymi odpoveďami. Učiteľ vyhodnotí prácu v skupinách. Na mape sveta si ukážu, kde jednotlivé živočíchy žijú. Môžu si zaspievať pesničku Ide ide slon, príloha 1. Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=UDD3Qq1M9EE>

Vymedzený čas na aktivitu – približne 5 minút.

Tabuľka 2 Najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi

Pracovný list	Príloha 3 Pracovný list Najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi
Tematický okruh	Najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi
Prelínajúci predmet	Prírodoveda, Telesná výchova, Matematika
Ciele	Poznať najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi, prezentovať niektoré z nich. Pracovať s informáciami. Rozvíjať komunikačné zručnosti, vzájomné počúvanie sa, spoluprácu.
Metódy a formy	Rozhovor, frontálna alebo skupinová práca, individuálna práca s literatúrou, práca s informáciami, argumentácia, analýza.
Odporúčania pre prax	Učiteľ pomáha žiakom hľadať potrebné informácie v encyklopédiách. Učí ich pracovať samostane s obsahom encyklopédií. Žiaci porovnávajú svoje športové výkony s výkonmi zvierat.
Prostriedky a pomôcky	Encyklopédie, pracovný list, počítač s pripojením na internet, dataprojektor.
Odhadovaný čas riešenia	45 minút

Prameň: vlastný návrh

Postup a organizácia činností žiakov

V motivačnej časti sa v komunitnom kruhu učiteľ porozpráva so žiakmi o význame rýchlosti pohybu pre život živočíchov a lovenie potravy.

Pracovný list – príloha 3 Najrýchlejšie a najpomalšie zviera na Zemi má jednu stranu. Žiaci pracujú v malých skupinách. V ďalších úlohách určujú podľa obrázkov názvy

živočíchov a hľadajú základné informácie o rýchlosti pohybu živočícha, ktorým sa živí. Svoje riešenia predstavujú pred ostatnými, argumentujú svoje riešenia. Vymedzený čas na aktivitu – približne 30 minút.

Správne riešenia:

1. úloha – plachetník atlantický, rýchlosť 109 km/h.
2. úloha – morský koník, rýchlosť 0,016 km/h.
3. úloha – sokol sťahovavý - pri lete dosahuje 240 km/h. Pri love sokol využíva strmhlavý let, kde vyvinie až 350 km/h.
4. úloha – gepard štíhly - na krátku vzdialenosť dosahuje rýchlosť 104,4 km/h.
5. úloha – lemur trojprstý – rýchlosť 1,5 až 2,5 m/min. Pramene: Guinnessove knihy zvierat, Živý svet – zvieratá.

Doplňujúcou úlohou je, že každý žiak si odmeria čas, za ktorý zabežne 100 metrov na školskom ihrisku a porovná svoj výkon s daným živočíchom. Úlohu môžu splniť aj na telesnej výchove. Spoločne si porovnajú svoje výkony. Učiteľ zisťuje od žiakov, ktorým zvieratám by chceli byť pre jeho rýchlosť. Učiteľ zhodnotí aktivitu žiakov. Vymedzený čas na aktivitu – približne 15 minút.

Tabuľka 3 Rozprávky o zvieratách- jež

Pracovné listy	Príloha 4 Riekanka Lezie ježko, lezie v lese Príloha 5 Rozprávka Jabĺčko Príloha 6 Rozprávka Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne Príloha 7 Pracovný list Jež
Tematický okruh	Zvieratá nie sú také
Prelínajúci predmet	Slovenský jazyk a literatúra, Prírodoveda, Mediálna výchova, Etická výchova, Výtvarná výchova
Ciele	Uvedomiť si, že v rozprávkach sú mnohé vlastnosti zvierat vymyslené. Porovnať rozprávku so skutočnosťou, so zisteniami prírodovedcov. Práca s informáciami, intuícia, predstavivosť. Objaviť niečo zaujímavé, nezvyčajné. Rozvoj komunikačných zručností, vzájomného počúvania sa.
Metódy a formy	Samostatná alebo skupinová práca s literatúrou, objavovanie, riešenie problémových a tvorivých úloh, zážitkové učenie, rozhovor, počúvanie, argumentácia, vysvetľovanie. Získavanie nových informácií z literatúry.
Odporúčania pre prax	Žiaci sa pomocou porovnávania rozprávok so skutočnosťou učia rozlišovať, že v rozprávkach je často vymyslený text. Informácie o zvieratách hľadajú v atlasoch a encyklopédiách. Učiteľ dohliada, aby žiaci pochopili zadaným úlohám, usmerňuje ich.
Prostriedky a pomôcky	Encyklopédie, knihy o ježkovi, veveričke, atlas zvierat, pracovné listy, pastelky, jablká.
Odhadovaný čas riešenia	45 minút

Prameň: vlastný návrh

Postup a organizácia činností žiakov

V motivačnej časti učiteľ rozhovorom zisťuje, ktoré zvieratká vystupujú v rozprávkach. Zisťuje, či poznajú rozprávky o ježkovi. Zopakujú si riekanku Lezie ježko, lezie v lese – príloha 4, ktorú deti poznajú z materskej škôlky. Pohybom ukazujú text riekanky. Vymedzený čas na aktivitu – približne 5 minút.

Učiteľ prečíta žiakom prvú rozprávku Jablčko – príloha 5, prameň: Sutejev V. Rozprávky a obrázky [www: http://najlepsiepredeti.sk/jablcko/](http://najlepsiepredeti.sk/jablcko/) V poslednej časti rozprávky učiteľ prestane čítať pri slove stop! Učiteľ zisťuje, ako by žiaci vyriešili hádku zvieratiek. Po prečítaní rozprávky, žiaci prerozprávajú obsah rozprávky, vymenujú postavy, ktoré vystupovali v rozprávke. Učiteľ pokračuje so žiakmi v rozhovore, či sa so spolužiakmi, kamarátmi hádajú a čo býva príčinou hádky. Žiaci hľadajú v atlasoch zvierat a v encyklopédiách zvieratá, ktoré vystupovali v rozprávke (zajac, vrana, jež, medveď), zisťuje, či žiaci vedia, čím sa v skutočnosti živí jednotlivé zvieratá. Žiaci opisujú tieto zvieratá podľa rozprávok a porovnávajú so skutočnosťou. Vymedzený čas na aktivitu – približne 15 minút.

Učiteľ prečíta žiakom druhú rozprávku Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne – príloha 6, prameň: Saniga M. rozprávka - Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne, [www: http://snaturou2000.sk/rozpravka/jez-bledy](http://snaturou2000.sk/rozpravka/jez-bledy) V druhej časti rozprávky žiaci pracujú v pracovnom liste a popri počúvaní rozprávky dokresľujú ježovi chýbajúce ostne. Po prečítaní sa rozprávajú, čím sa jež v skutočnosti živí. Hľadajú informácie v encyklopédiách. Učiteľ prečíta žiakom text, čo by sa stalo, keby jež mal ovocie na svojom chrbte.

Ovocie je na chrbte nebezpečné

„Ježko sa ho totiž nemusí vedieť zbaviť. Malé jablko by mohlo odhniť a spôsobiť mu vážne problémy. Väčšie jablko mu k problému pridá aj vyššiu váhu a nerovnomernosť pri pohybe, čím si zaťažia labky. Nezabúdajme na ďalší problém a to ten, že kým ježko má bežne sfarbenie, ktoré je schopné splývať s prostredím, pohybujúce sa jablko niekde v lístí už bije do očí komukoľvek a aj predátorom ako psom, mačkám, líškam a podobne. Hnijúce jablko tiež priláka ďalší hmyz a aj neželané osy, včely. Pôvodní autori rozprávok to však nemysleli v zlom.“ Prameň: <http://zaujímavosti.net/veda-a-technika/jezko-je-masozravec-jablka-na-chrbte-by-ho-v-skutocnosti-zabili/> Po prečítaní textu žiaci pracujú v pracovnom liste. Vymedzený čas na aktivitu – približne 20 minút.

Pracovný list – príloha 7 Jež

Pracovný list má jednu stranu. V druhej časti rozprávky žiaci popri počúvaní rozprávky dokresľujú ježovi chýbajúce ostne. Po prečítaní rozprávky kreslia obrázky živočíchov, ktorými sa živí jež – jedálny lístok (hmyz, červy, dážďovky). Vyznačia, v ktorej časti dňa si hľadá potravu (v noci). V poslednej časti pracovného listu hľadajú zašifrovaného ježka vyfarbovaním častí obrázka.

V záverečnej časti si zhrnú informácie, ktoré sa dozvedeli o ježovi. Učiteľ môže priniesť jablká a porozdeľovať ich deťom, ako sa rozdelili zvieratká v rozprávke o jablčku. Vymedzený čas na aktivitu – približne 5 minút.

Tabuľka 4 Rozprávky o zvieratách – bocian

Pracovné listy	Príloha 8 Pracovný list– Bocian Príloha 9 Rozprávka Prečo má bocian Dlháň dlhý krk
Tematický okruh	Zvieratá nie sú také
Prelínajúci predmet	Slovenský jazyk a literatúra, Prírodoveda, Mediálna výchova
Ciele	Uvedomiť si , že v rozprávkach sú mnohé vlastnosti zvierat vymyslené. Porovnať rozprávku so skutočnosťou, so zisteniami prírodovedcov. Práca s informáciami, intuícia, predstavivosť. Objaviť niečo zaujímavé, nezvyčajné. Rozvoj komunikačných zručností, vzájomného počúvania sa.
Metódy a formy	Samostatná alebo skupinová práca s literatúrou, objavovanie, riešenie problémových a tvorivých úloh, zážitkové učenie. Získavanie nových informácií z literatúry.
Odporúčania pre prax	Žiaci sa pomocou porovnávania rozprávok a skutočnosti učia rozlišovať, že v rozprávkach je často vymyslený text. Učiteľ pomáha žiakom pri hľadaní informácií, usmerňuje ich ako pracovať s obsahom a registrom encyklopédií. Žiaci získavajú informácie o ohrozených živočíchoch.
Prostriedky a pomôcky	Encyklopédie, knihy o ježkovi, veveričke, atlas zvierat, pracovné listy, pastelky, počítač s pripojením na internet a s reproduktormi.
Odhadovaný čas riešenia	45 minút

Prameň: vlastný návrh

Postup a organizácia činností žiakov

V úvodnej časti učiteľ prečíta žiakom hádanku. Prameň hádanky: <http://www.alinka.sk/c/hadanky-2706.html>

Dlhý zobák, dlhé nohy.
Vo vode si kráča.
Rybku, žabku uloví si.
Aké je to vtáča?
(Bocian)

Po uhádnutí hádanky učiteľ rozhovorom zisťuje, ktoré rozprávky žiaci poznajú, kde sa vyskytuje bocian. Pozrú si krátku rozprávku s názvom Bocian doručovateľ, v ktorej bociany nosia ľuďom bábätká a zvieratám mláďatá. Prameň videa: Bocian doručovateľ <https://www.youtube.com/watch?v=J09KQsAg9Bs> Po pozretí rozprávky sa učiteľ primeranou formou rozpráva so žiakmi o tom, či naozaj živočíchom nosia bociany mláďatá. Vymedzený čas na aktivitu – približne 10 minút.

Pracovný list – príloha 8 Pracovný list Bocian má jednu stranu. Rozhovorom učiteľ zisťuje, aké informácie vedia žiaci o bocianoch – miesto výskytu, druh potravy, ktorým sa živia. V prvej úlohe žiaci dokreslia bocianovi hniezdo. V druhej úlohe nakreslia na vyznačené miesto potravu, ktorou sa živí. (Živí sa žabami, rybami, hadmi, hmyzom a malými cicavcami.) V tretej úlohe poprehadzovaním písmen zistia, aké druhy bocianov žijú na Slovensku. Informácie hľadajú v encyklopédiách, pracujú samostane alebo v malých skupinkách.

Učiteľ pustí žiakom nahrávku zvuku, v ktorej zvuk vydáva bocian biely a bocian čierny. Žiaci hľadajú rozdiely vo zvukových nahrávkach. Prameň: Zvuk bociana bieleho <http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-biely> Zvuk bociana čierneho <http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-cierny>

Po jednotlivých nahrávkach prečíta učiteľ žiakom doplnujúce informácie. „Bocian biely je náš jediný vták, ktorý sa hlasom neprejavuje. Na hniezde občas syčí, no najdôležitejším zvukom je však hlasité klepanie zobákom, ktoré však podľa vyjadrovaných pocitov môže kolísať v hlasitosti aj vo výške. Mláďatá sa dožadujú potravy zavýjavými hlasmi.“ Prameň: <http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-biely> „Bocian čierny zobákom klepoce zriedkavejšie ako jeho príbuzný. Nie je nemý, vydáva syčivé či hvízdavé zvuky. Ozýva sa iba krátky čas na hniezdisku zvláštnymi plačlivými zvukmi, počas letu občas hvízdavým „fyju“.“ <http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-cierny> Vymedzený čas na aktivitu – približne 20 minút.

Vo štvrtej úlohe pracovného listu Bocian žiaci hľadajú v bludisku cestu pre bociana. V poslednej úlohe sa dozvedia, že bocian čierny je ohrozeným druhom. Ich úlohou je vysvetliť, čo to znamená. V záverečnej časti prečíta žiakom rozprávku Prečo má bocian Dlháň dlhý krk príloha 9. Žiaci môžu počas počúvania rozprávky vyfarbiť obrázok bociana bieleho a bociana čierneho. Po prečítaní rozprávky spoločne zosumarizujú informácie, ktoré sa dozvedeli o bocianoch. Vymedzený čas na aktivitu – približne 15 minút.

Tabuľka 5 Znalec dnešných zvierat

Pracovný list	Príloha 10 Diplom znalca dnešných zvierat
Tematický okruh	Denník prírodovedca
Ciele	Uplatniť všetky svoje nadobudnuté vedomosti. Zopakovanie si získaných informácií a zaujímavostí o dnešných zvieratách.
Metódy a formy	Záverečná hodina na konci školského roka. Rozhovor, zhrnutie vedomostí, sebahodnotenie, slovné hodnotenie, ktoré privedie žiakov k Diplomu znalca dnešných zvierat.
Odporúčania pre prax	Žiaci sa spolu s učiteľom rozprávajú o jednotlivých témach, ktorým sa počas školského roka venovali. Z portfólia odložených materiálov, pracovných listov, projektov, plagátov, ktoré vyrobili alebo vypracovali si pri približovaní jednotlivých tém vyberajú tie, ktoré sa im najviac páčia. Pripomínajú si preberané témy, hodnotia svoje výsledky a sumarizujú, čo všetko sa dozvedeli. Pripomínajú si

	<p>jednotlivých zvieracích rekordmanov. Môžu sa porozprávať aj o tom, akým podtémam témy Zaujímavosti dnešných zvierat by sa chceli v budúcnosti venovať, a ktoré nestihli počas školského roka prehliť. Učiteľ zhodnotí aktivitu a osvojené vedomosti žiakov. Po úspešnom zvládnutí rôznych úloh a nadobudnutí nových poznatkov z celoročnej témy žiaci dostanú Diplom znalca dnešných zvierat a slovné hodnotenie od vyučujúceho. Za odmenu môže učiteľ zrealizovať školský výlet do ZOO v Bratislave, Košiciach alebo v Bojniciach. Žiaci si môžu prezrieť jednotlivé živočíchy a zopakovať si informácie o jednotlivých druhoch.</p>
Prostriedky a pomôcky	<p>Vypracované pracovné listy, fotodokumentácia z vyučovacích hodín, projekty, hotové výrobky, plagáty, ktoré si z jednotlivých hodín počas školského roka odkladali.</p>
Odhadovaný čas riešenia	<p>45 minút</p>

Prameň: vlastný návrh

ZÁVER

Cieľom mojej práce bolo predložiť na predmet obohatenie návrh metodických postupov s rôznymi pracovnými listami. Tento predmet je zaradený na škole, kde pracujem, do školského vzdelávacieho programu v oblasti primárneho vzdelávania žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Myslím si však, že aktivity sú ľahko realizovateľné aj v bežných triedach a rôznych ročníkoch podľa uváženia učiteľa. Ich aplikácia je možná viacerými spôsobmi. Predmet obohatenie umožňuje široké využitie medzipredmetových vzťahov. Jednotlivé témy prelínajú obsah učiva vzdelávacími oblasťami Príroda a spoločnosť, Jazyk a komunikácia, Umenie a kultúra a zahŕňa aj prierezové témy - mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektov. a prierezovej oblasti enviromentálnej výchovy. Formu práce s pracovnými listami si učiteľ môže zvoliť podľa úrovne triedy a vzhľadom na potreby jednotlivých žiakov primárneho vzdelávania. Žiaci môžu pracovať individuálnou formou alebo sa učia pracovať v tíme svojich spolužiakov. Učiteľ by mal klásť dôraz na to, aby žiaci pochopili zadanú úlohu. Pri skupinovej práci môžu žiaci riešiť úlohy na interaktívnej tabuli. Dôležitou časťou práce je aj obsah príloh, kde sú konkrétne učebné materiály využité na vyučovanie.

Učiteľ na hodinách žiaka usmerňuje, kde si môže odpoveď na otázku nájsť sám a tým ho motivuje k ďalšiemu štúdiu. Žiaci získavajú nové informácie, aplikujú poznatky z vlastných skúseností, sumarizujú nové poznatky. Pracujú s literatúrou, vyhľadávajú nové zdroje informácií a samostatne pristupujú k zadanej úlohe. Vyriešené úlohy si žiaci skontrolujú za pomoci učiteľa a prezentujú ich pred ostatnými spolužiakmi. Žiaci argumentujú a obhajujú svoje názory. Učiteľ sa stáva sprostredkovateľom zážitku a pomocníkom pri rozvíjaní kompetencií žiakov. Po úspešnom zvládnutí rôznych úloh a nadobudnutí nových poznatkov z celoročnej témy žiaci dostanú Diplom znalca dnešných zvierat a slovné hodnotenie od vyučujúceho. Za odmenu môže učiteľ zrealizovať školský výlet do ZOO. Žiaci si môžu prezrieť jednotlivé živočíchy a zopakovať si informácie o jednotlivých druhoch.

Moja Osvedčená pedagogická skúsenosť ponúka možnosť inšpirácie pre učiteľov pre zaradenie predmetu obohatenie do školského vzdelávacieho programu. Verím, že ponúknuté pracovné listy budú pre učiteľov nápomocným doplnkovým materiálom na vyučovanie v primárnom vzdelávaní.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. ČEMAN, R. 1995. Živý svet – zvieratá. 2. vydanie. Vydavateľstvo MAPA Slovakia Bratislava, s.r.o., Bratislava. 1999 ISBN 80-88716-74-8
2. Guinnessova kniha rekordov 2013 – Objavte svet nových rekordov. Vydavateľstvo Slovart, s.r.o., Praha 2012. ISBN 978-80-7391-669-5
3. Guinnessova kniha rekordov 2014 – Nové rekordy ožívajú. Vydavateľstvo Slovart, s.r.o., Praha 2013. ISBN 978-80-7391-772-2
4. Guinnessova kniha rekordov 2015 – Úplne nová rozšírená realita. Vydavateľstvo Slovart, s.r.o., Praha 2014. ISBN 978-80-7391-908-5
5. LUKÁČOVÁ, Z. 2014. Predchodcovia dnešných zvierat v predmete obohatenie pre žiakov 1. ročníka ZŠ, OPS. Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, Bratislava. 2014
6. Veľká kniha otázok a odpovedí. 2011. 1. vyd. Svojtka, 2011. ISBN: 978-80-8107-439-4

Internetové zdroje

7. Obrázok bludiska – bocian. [cit. 5.6.2015] Dostupné na [www: http://www.earlychildhoodworksheets.com/maze-11.html](http://www.earlychildhoodworksheets.com/maze-11.html)
8. Obrázok bociana [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://www.123rf.com/photo/17891656_stork.html](http://www.123rf.com/photo/17891656_stork.html)
9. Obrázok dievčaťa s lupou. [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://printablecolouringpages.co.uk/?s=child+with+poncho](http://printablecolouringpages.co.uk/?s=child+with+poncho)
10. Obrázok geparda. [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://hdimagelib.com/cheetah+face+coloring+page](http://hdimagelib.com/cheetah+face+coloring+page)
11. Obrázok ježka. [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://coloring-pages-kidss.com/sk/zivotnye-pticy-ryby/3058-ezh.html](http://coloring-pages-kidss.com/sk/zivotnye-pticy-ryby/3058-ezh.html)
12. Obrázok ježka – šifrovačka. [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://rexik.zoznam.sk/omalovanky/online/Iezko1703/](http://rexik.zoznam.sk/omalovanky/online/Iezko1703/)
13. Obrázok kolibríka. [cit. 5.6.2015] Dostupné na [www: http://rozpravky.wz.cz/omalovanky/index.php?text=kolibrík](http://rozpravky.wz.cz/omalovanky/index.php?text=kolibrík)
14. Obrázok lemúra trojprstého. [cit. 10.6.2015] Dostupné na [www: http://www.illustrationsource.com/stock/image/510312/pale-throated-three-toed-sloth-bradypus-tridactylus/](http://www.illustrationsource.com/stock/image/510312/pale-throated-three-toed-sloth-bradypus-tridactylus/)
15. Obrázok morského koníka. [cit. 9.6.2015] Dostupné na [www: https://en.wikipedia.org/wiki/Lined_seahorse#/media/File:Sea_Horse_2_PSF_S-820006.png](https://en.wikipedia.org/wiki/Lined_seahorse#/media/File:Sea_Horse_2_PSF_S-820006.png)
16. Obrázok netopiera. [cit. 8.6.2015] Dostupné na [www: http://imgbuddy.com/bat-drawing-for-kids.asp](http://imgbuddy.com/bat-drawing-for-kids.asp)
17. Obrázok piktogramu mesiaca. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://pixabay.com/sk/mesiac-nezmysly-moon-phase-po%C4%8Dasie-159504/](http://pixabay.com/sk/mesiac-nezmysly-moon-phase-po%C4%8Dasie-159504/)
18. Obrázok piktogramu slnko. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://sacramentobankruptcyoffice.com/](http://sacramentobankruptcyoffice.com/)
19. Obrázok plachetníka širokoplutvého. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://printablecolouringpages.co.uk/?s=atlantic+sailfish](http://printablecolouringpages.co.uk/?s=atlantic+sailfish)
20. Obrázok pštrosa. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://www.drawingsomeone.com/ostrich-drawing/](http://www.drawingsomeone.com/ostrich-drawing/)
21. Obrázok pštrosa s hlavou v piesku. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://pagestocolor.org/15054-animal-ostrich-alphabet-coloring-pages/](http://pagestocolor.org/15054-animal-ostrich-alphabet-coloring-pages/)

22. Obrázok slona afrického. [cit. 3.6.2015] Dostupné na [www: http://www.mirkam.unas.cz/fauna/fauna%202/savci/ostatni%20savci/slon%20afriicky/slon%20afriicky.html](http://www.mirkam.unas.cz/fauna/fauna%202/savci/ostatni%20savci/slon%20afriicky/slon%20afriicky.html)
23. Obrázok skupiny zvierat. [cit. 13.6.2015] Dostupné na [www: http://www.hellokids.com/c_4113/coloring-pages/disney-coloring-pages/the-lion-king-coloring-pages/safari-animals](http://www.hellokids.com/c_4113/coloring-pages/disney-coloring-pages/the-lion-king-coloring-pages/safari-animals)
24. Obrázok sokola sťahovavého. [cit. 11.6.2015] Dostupné na [www: http://www.gorge.rocks/tallulah-gorge-wildlife.html#5](http://www.gorge.rocks/tallulah-gorge-wildlife.html#5)
25. Obrázok vráskavca obrovského. [cit. 5.6.2015] Dostupné na [www: http://zuyjournal.blogspot.sk/2013_10_01_archive.html](http://zuyjournal.blogspot.sk/2013_10_01_archive.html)
26. Ovocie na chrbte je nebezpečné. [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: http://zaujímavosti.net/veda-a-technika/jezko-je-masozravec-jablka-na-chrbte-by-ho-v-skutocnosti-zabili/](http://zaujímavosti.net/veda-a-technika/jezko-je-masozravec-jablka-na-chrbte-by-ho-v-skutocnosti-zabili/)
27. Pesničku Ide ide slon, M.Podhradská, R. Čanaky [cit. 2.6.2015] Dostupné na [www: https://www.youtube.com/watch?v=UDD3Qq1M9EE](https://www.youtube.com/watch?v=UDD3Qq1M9EE)
28. Pesnička V ZOO - Viktor. [cit. 1.6.2015] Dostupné na [www: https://www.youtube.com/watch?v=iv96Hb--j1l](https://www.youtube.com/watch?v=iv96Hb--j1l)
29. Riekanka Lezie ježko, lezie v lese [cit. 1.6.2015] Dostupné na [www: http://rozpravky.wz.cz/basnicky/index.php?text=lezie_jezko](http://rozpravky.wz.cz/basnicky/index.php?text=lezie_jezko)
30. SANIGA, M. Rozprávka Prečo má bocian Dlháň dlhý krk. [cit. 6.6.2015] Dostupné na [www: http://snaturou2000.sk/uploads/2009/05/animal/bocian-biely/bocian-biely-rozpravka.pdf](http://snaturou2000.sk/uploads/2009/05/animal/bocian-biely/bocian-biely-rozpravka.pdf)
31. SANIGA, M. Rozprávka Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne [cit. 1.6.2015] Dostupné na [www: http://snaturou2000.sk/rozpravka/jez-bledy](http://snaturou2000.sk/rozpravka/jez-bledy)
32. Strká pštros hlavu do piesku? [cit. 1.6.2015] Dostupné na [www: http://www.myty.sk/mytus-pstros-strka-hlavu-do-piesku/](http://www.myty.sk/mytus-pstros-strka-hlavu-do-piesku/)
33. SUTEJEV, V. Rozprávky a obrázky Rozprávka Jablčko [cit. 1.6.2015] Dostupné na [www: http://najlepsiepredeti.sk/jablcko/](http://najlepsiepredeti.sk/jablcko/)
34. Video Bocian doručovateľ. [cit. 6.6.2015] Dostupné na [www: https://www.youtube.com/watch?v=J09KQsAg9Bs](https://www.youtube.com/watch?v=J09KQsAg9Bs)
35. Zvuk bociana bieleho. [cit. 8.6.2015] Dostupné na [www: http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-biely](http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-biely)
36. Zvuk bociana čierneho. [cit. 8.6.2015] Dostupné na [www: http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-cierny](http://snaturou2000.sk/zivocichy/bocian-cierny)

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Text piesne My sme boli v ZOO, autor Viktor.

Text piesne Ide, ide slon – M.Podhradská, R.Čanaky

Príloha 2 Pracovný list Najmenšie a najväčšie zvieratá

Príloha 3 Pracovný list Najrýchlejšie a najpomalšie zviera

Príloha 4 Riekanka Lezie ježko, lezie v lese

Príloha 5 Rozprávka Jablčko

Príloha 6 Rozprávka Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne

Príloha 7 Pracovný list Jež

Príloha 8 Pracovný list Bocian

Príloha 9 Rozprávka Prečo má bocian Dlháň dlhý krk

Príloha 10 Diplom znalca dnešných zvierat

Príloha 1 Text piesne My sme boli v ZOO, autor Viktor.
Text piesne Ide, ide slon – M.Podhradská, R.Čanaky

My sme boli v ZOO

Ref.

My sme boli v ZOO, v ZOO,
dobré nám tam bolo,
videli sme zvieratá,
plazy, ryby, vtáčatá.

1. Zvieratká, čo majú kopytá,
to je daniel, jeleň a srna.
Antilopa, krava zubor, kôň.
Taktiež jeden rozzúrený vól.

Ref.

2. Úhor, štika, pilot, dýka, por,
ryba to je taký divný tvor.
Veľryba, delfín a žralok,
zubáč, karas, skalár aj losos.

Ref.

3. Vretenicu pozná každé dieťa,
vyhnúť sa jej v lese predsa treba.
Anakonda, štrkáč, okuliarnik,
pytón medzi plazov taktiež patrí.

Ref.

4. Jarabica, bocian a labuť,
sliepka, kačka, moriak, biela hus.
Draví vtáci sokol, orol, sup,
tvrdý zobák ani jeden zub.

Ref.

5. Pozor na šelmy, tie môžu hrýzť,
lev, jaguár, puma, tiger, rys.
Vlk si na človeka pozor dá,
zdochliny papá hyena.

Ref.

Ide ide slon

Ide ide slon,
veľký ako dom.
Za ním skáču opice,
držé sú jak ploštice.

Ide, ide lev,
robí veľký rev.
Za ním skáču opice,
držé sú jak ploštice.

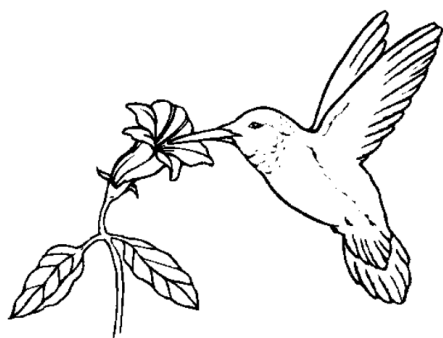
Ide krokodíl,
pláva v rieke Níl.
Za ním skáču opice,
držé sú jak ploštice.

Príloha 2 Pracovný list Najmenšie a najväčšie zvieratá

Najmenšie a najväčšie zvieratá

Ktoré pomôcky používame na meranie a zväčšenie zvierat?

Vtáky

Názov: _____ najmenší

Veľkosť: _____

Potrava: _____

Názov: _____ dvojprstý

Veľkosť: _____

Potrava: _____

Lieta / Nelieta

Je pravda, že si pštros pchá hlavu do piesku?

Mýtus/ Pravda.

Porovnaj znakmi >, <, =

Najmenší vták

Moja výška

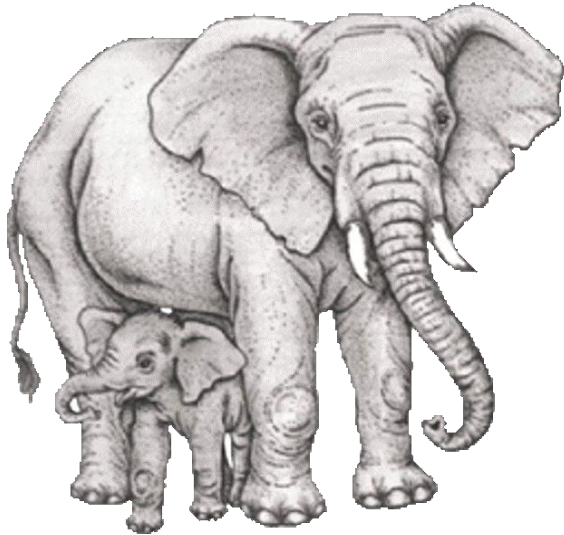
Najväčší vták

Civavce

Názov: _____ najmenší

Veľkosť: _____

Potrava: _____

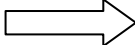

Názov: _____ africký

Veľkosť: _____

Potrava: _____

Vieš, že?

Názov: _____ obrovský

- má srdce veľké ako automobil,

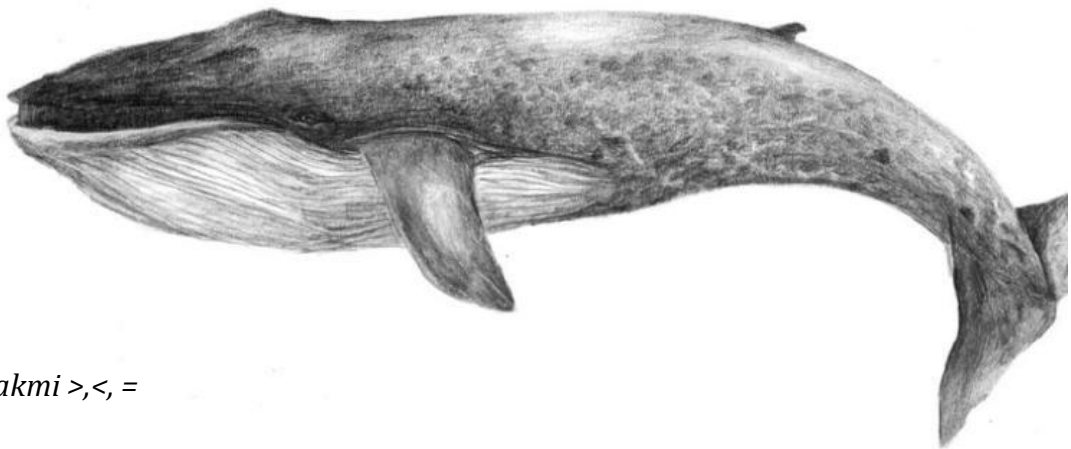
Veľkosť: _____

- jeho jazyk váži toľko, čo dospelý

Potrava: _____

slon.

Veľryba. Je to najväčší živočích.

Porovnaj znakmi >, <, =

Najmenší cicavec

Moja výška

Najväčší cicavec

Príloha 3 Pracovný list Najrýchlejšie a najpomalšie zvieratá

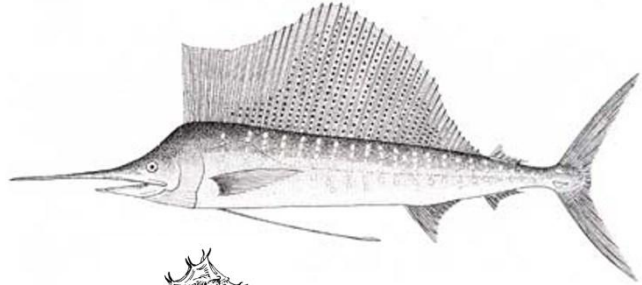
Najrýchlejšie a najpomalšie zvieratá

Vo vode

Najrýchlejšia ryba

Názov: _____ atlantický

Rýchlosť: _____

Najpomalšia ryba

Názov: morský _____

Rýchlosť: 0,016 km/h

Vo vzduchu

Najrýchlejší vtáčí let

Názov: _____ sťahovavý

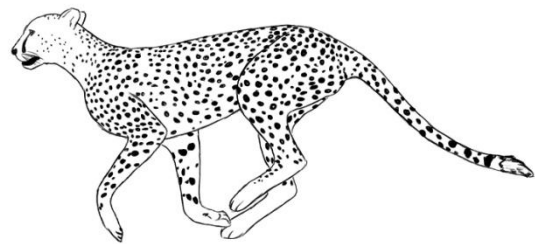
Rýchlosť: pri lete dosahuje _____ Pri
love využíva strmhlavý let _____

Na súši

Najrýchlejšie suchozemské zvieratá

Názov: _____ štíhly

Rýchlosť: na krátku vzdialenosť
dosahuje rýchlosť _____ km/h.

Najpomalejšie pohybujúci sa cicavec

Názov: _____ trojprstý

Rýchlosť: _____ za min.

Porovnaj znakmi >, <, = za koľko prejdeš 100 metrov

50 min

Najpomalší cicavec

Ja

6,3 s

Najrýchlejší cicavec

Lezie ježko, lezie v lese

Lezie ježko, lezie v lese
jabĺčka si domov nesie.

Deti v lese behajú
ježka všade hľadajú.

Lezie ježko, lezie v lese
jabĺčka si domov nesie.

Pichá sem a pichá tam,
ja sa pichnúť nenechám.

Lezie ježko, lezie v lese
jabĺčka si domov nesie.

Do lístia sa zahrabal,
schúlil sa a tíško spal.

Jablčko

Bola neskorá jeseň. Zo stromov už dávno opadalo lístie, iba na vrcholci divej jablone viselo jedno-jediné jablčko. Bežal po lese zajac a uvidel jablčko. Ako sa k nemu dostať? Jablčko je vysoko, ťažko ho dosiahnuť.

– Krá-krá!

Pozerá zajac, na smreku sedí vrana a smeje sa.

– Ej, vrana! – zakričal zajac. – Odtrhni mi jablčko!

Vrana preletela zo smreka na jabloň a odtrhla jablčko. Ale v zobáku ho neudržala a vypadlo jej.

– Ďakujem ti, vrana! – povedal zajac, chcel jablko zdvihnúť a ono zrazu zasipelo ako živé a rozbehlo sa. Čo je to? Naľakal sa zajac, ale potom pochopil: jablčko padlo rovno na ježa, ktorý stočený do kľbka spal pod jabloňou. Rozospatý ježko vyskočil a jablčko sa napichol na jeho pichliače.

– Stoj, stoj! – kričí zajac. – Daj mi moje jablko! Ježko sa zastaví a vraví:

– To je moje jablčko. Spadlo a ja som ho chytil. Zajac priskočil k ježovi:

– Hneď mi daj moje jablko! Ja som ho našiel! Priletela k nim vrana.

– Zbytočne sa hádate, – vraví, – to je moje jablčko, ja som ho odtrhla.

Kričia jeden cez druhého a nie a nie sa dohodnúť.

– Moje jablko! – kričia, vrieskajú na celý les. A už sa aj do seba pustili: vrana d'obla do nosa ježa, jež dopichal zajaca a zajac kopol vranu. A tu, kde sa vzal, tu sa vzal, medveď.

– Čo je to tu za krik? – zabručal.

Všetci sa zhákli okolo neho:

– Ty, medveď, si v lese najmocnejší a najmúdrejší. Rozsúď nás spravodlivo. Komu jablko prisúdiš, toho bude. – A porozprávali medveďovi všetko, ako bolo.

Medveď sa zamyslel, poškrabal sa za uchom a opýtal sa:

– Kto jablčko našiel?

– Ja! – povedal zajac.

– A kto ho odtrhol?

– Ja, zakrákala vrana.

– Dobre. A kto ho chytil?

– Ja! zapištal ježko.

STOP! (Učiteľ zisťuje, ako by žiaci vyriešili hádku zvieratiek).

– Všetci máte pravdu, – rozhodol medveď. – A preto každý z vás jablčko dostane.

– Ale máme iba jedno jablčko! – povedali ježko, zajac a vrana.

– Rozdeľte to jablčko na rovnaké časti a nech si každý vezme po kúsku.

Všetci razom zvolali:

– Akože sme na to skôr neprišli!

Ježko vzal jablčko a rozdelil ho na štyri rovnaké časti. Jeden kúsok dal zajacovi:

– To je pre teba, zajko, ty si prvý jablko zbadal. Druhý kúsok dal vrane:

– To je pre teba, vrana, ty si jablko odtrhla. Tretí kúsok dal ježko do úst:

– To je pre mňa, pretože som jablčko chytil. Štvrtý kúsok ježko vložil medveďovi do laby:

– A to je pre teba, medveď.

– A to prečo? – začudoval sa medveď.

– To preto, že si nás rozsúdil a k rozumu priviedol! Každý zjedol svoj kúsok jablčka a všetci boli spokojní, pretože medveď ich rozsúdil spravodlivo a nikoho neukrátil.

Vladimír Sutejev: Rozprávky a obrázky, preložila Nad'a Šoltýsová

Príloha 6 Rozprávka Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne

Prečo ježkovi Pichliačovi narástli ostne

V lesných zátišiach dolinky Olinky žije aj ježko Pichliačik. Lesné zvieratá si o ňom rozprávajú rozprávky o tom, ako si počas jesene znáša do svojho úkrytu ovocie. Ježka Pichliačika to hnevá, lebo to nie je vôbec pravda. Raz keď si vyšiel na prechádzku chodníkom popri bystrine Rine, stretla ho veverička Hopkačka.

- Kdeže si sa vybral? - opýtala sa ježka zvedavá veverička, - Vari si ideš nazbierať jablká?
- Aj ty veríš tým nepravdivým rozprávkam o tom, ako si znášam do svojej komôrky ovocie? - nasrdil sa ježko Pichliačik.
- Verím, akoby som neverila, veď mi to mamička rozprávala, - odvetila veverička Hopkačka. Prababička Príroda ma neobdarovala takýmto pichľavým kožuchom preto, aby som si na ňom znášal ovocie, - začal s vysvetľovaním ježko Pichliačik.
- Veď mne vôbec nechutia ani jablká, ani hrušky.
- Ako to, že ti nechutí ovocie? - čudovala sa veverička.
- V rozprávkovej knihe som na vlastné oči videla, ako si na pichliačoch znášaš jablká i hrušky.
- To si mohla naozaj vidieť len v rozprávkovej knižke, - odvetil ježko Pichliačik. - Opýtaj sa hocikoho v lese, či ma už niekedy na vlastné oči videl čakať niekde pod jabloňou Ilonou, kým mi na pichliače spadne jablko. To by som sa veru načakal, kým by sa mu uráčilo spadnúť mi rovno na ostne. Kým by sa to udialo, od hladu by som zahynul.
- Prečo ti potom vlastne namiesto úhladnej srsti narástli pichľavé ostne? - vyzvedala Hopkačka.
- Prababička Príroda nás ježkov najskôr zaodela do peknej sivej srsti, - začal príbeh ježko Pichliačik.
- Keďže nás obdarovala pomalou chôdzou, každý kto nás chcel chytiť, nás aj raz-dva dobehol. No a tak skoro všetkých ježkov vychytali líšky, kuny, jastraby či orly. Skoro sme vymreli. Vtedy som poprosil prababičku Prírodu, aby nám ježkom pomohla, keď už nevieme rýchlo behať ako naši nepriatelia. Prababička Príroda dlho premýšľala, kým prišla na to, ako nám pomôcť.
- A na čo prišla? - pýtala sa nedočkavá veverička Hopkačka. - Namiesto srsti nás zaodela do pichľavých ostňov, - pokračoval ježko Pichliačik. - Odvtedy sa už nemusíme ničoho báť, aj keď nás rýchlo dohoní. Stočíme sa do klobka a ostré pichliače nás ochránia. Aj včera ma naháňala líška Falošnica a brúsila si na mňa zuby, ale nedal som sa. Skrútil som sa do klobka a keď sa pichla do ňufáka o môj osteň, tak ufujazdila. - Nechala ťa na pokoji?
- neverila veverička. - Nenechala, - odvetil ježko. - Opatrne ma začala kotúľať zmerom k bystrine Rine. Líška Falošnica ti má rozumu za všetky lesné zvieratá. - Prečo ťa kotúľala k bystrine Rine? - prerušila ho Hopkačka. - Lebo vie, že keď si ma skotúľa do vody, tak ak sa nechcem utopiť, musím sa z klobka rozvinúť a plávať. No a tak sa mi môže zahryznúť do bruška, ktoré nemám pokryté pichliačmi.
- A podarilo sa jej to? - znela ďalšia zvedavá otázka veveričky Hopkačky.
- Keď som tu, tak asi nie, - vydýchol si ježko Pichliačik. - Rýchlo som preplával na druhý breh. No a Falošnici sa nechcelo zmočiť si jej vyparadený kožúšok.
- Tak, a teraz už viem, že prababička Príroda ťa nezaodela do pichľavého kožúška preto, aby si si na ostňoch znášal do komôrky jablká a hrušky, ale aby si si zachránil holý život.
- Presne tak, - prikývol ježko Pichliačik. Veverička Hopkačka potom skutočnú pravdu o ježkovi Pichliačikovi vyrozprávala všetkým obyvateľom dolinky Olinky. A tak sa na všetky klebety o tom, ako si ježko Pichliačik zbiera a znáša ovocie do svojej komôrky rýchlo zabudlo.

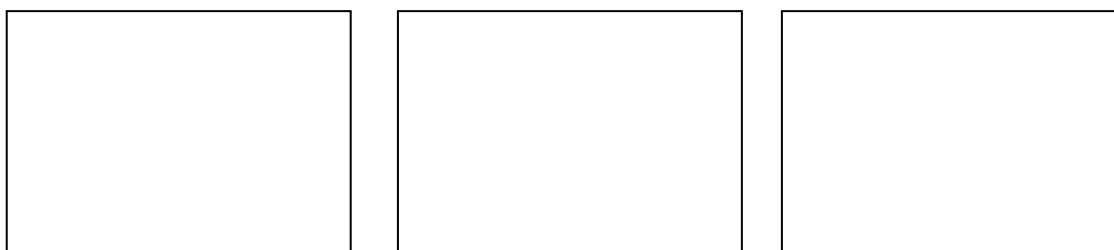
Text: Miroslav SANIGA

Jež

1. Dokresli ježkovi ostne.

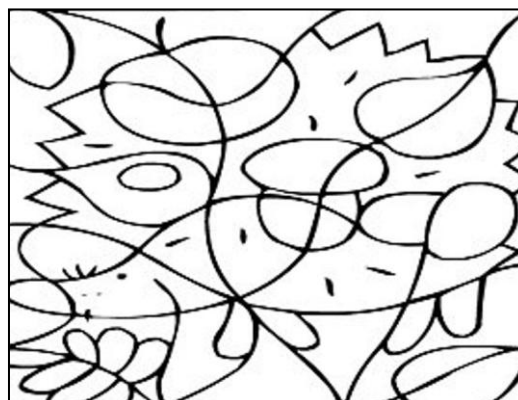
2. Čím sa živí jež? Nakresli mu jedálny lístok.

3. Označ, v ktorej časti dňa si jež hľadá potravu.

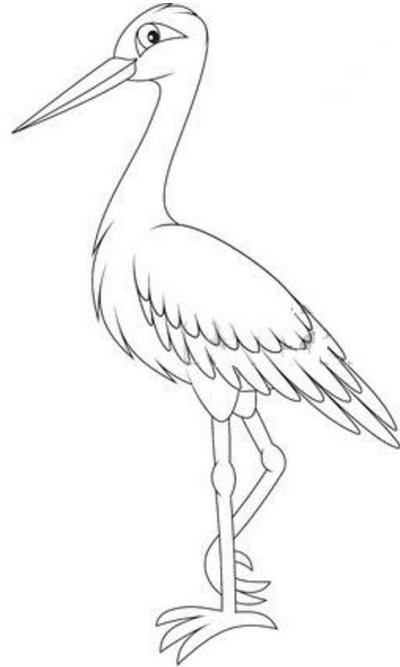
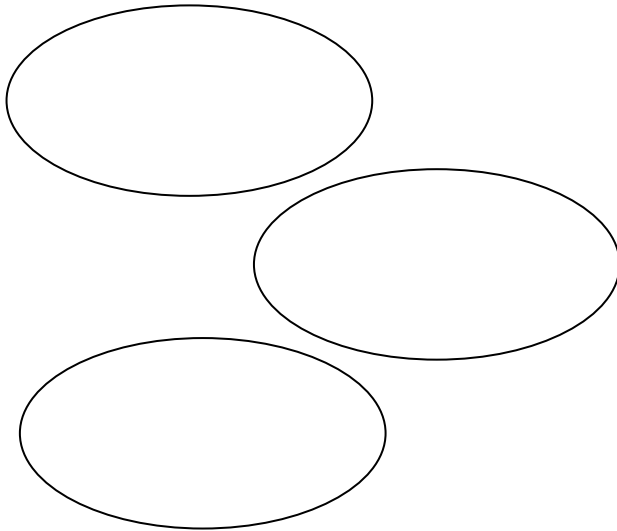

4. Nájdi ježka.

Bocian

1. Dokresli bocianovi hniezdo.
2. Utvor jedálny lístok pre bociana.

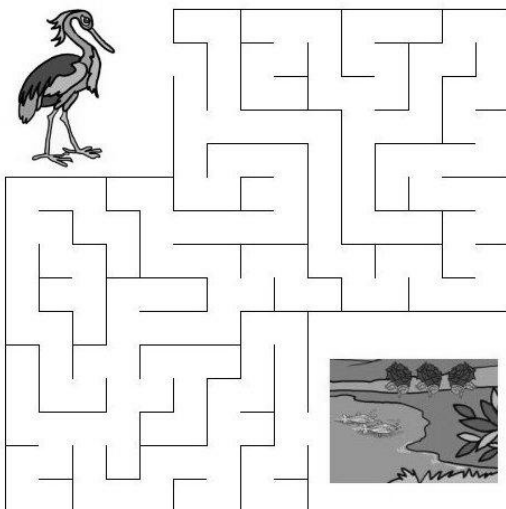

3. Aké druhy bocianov poznáš?

O I A B N C Y B E L I

O I A B N C Y N E I R Č

4. Pomôž bocianovi nájsť cestu k jazierku.

5. Vieš, že?

Bocian čierny – patrí medzi ohrozené druhy vtákov.

Čo to znamená? _____

Prečo má bocian Dlháň dlhý krk

V lesnom zátiší dolinky Olinky v náručí strýka Buka má postavené veľké hniezdo bocian Dlháň. Nezdržuje sa však pod klenbou stromov pridlho. Keď nakrími svoje hladné mláďatká, ihneď letí na lúku pri bystrine Rine. Tam potom trpezlivo postáva na jednej nohe a striehne na nepozorné myši či jašterice. Často vydrží pri myšacej diere stáť nehybne ako socha aj naozaj dlhú dobu, pokým myšku prejde trpezlivosť ukrývať sa v podzemnej skrýši. Keď raz takto bocian Dlháň postával na okraji lúky, prihovorila sa mu prepelica Danica:

- Bocian Dlháň, už dlho sa trápim nad otázkou, prečo ti narástol taký dlhý krk a také dlhočizné nohy.

- Nie si prvá, ktorá sa ma na to pýta, - odvetil bocian.

- Nuž so mnou je to takto. Kedysi dávno ma prababička Príroda stvorila s krátkymi nohami i krkom, tak ako ostatné vtáčiky. Keď som však zlietol do bystriny Riny, tak som sa celý namočil. Ak som nechcel vždy premoknúť, musel som v bystrine Rine postávať na špičkách prstov. No a ako som tam stále postával na prstoch, nohy sa mi deň za dňom predlžovali a predlžovali. Napokon mi takto narástli. Teraz sa už ani v hlbokjej vode nemusím dvíhať na špičky prstov a vôbec sa nezamočím.

- Ale prečo ti narástol aj dlhý krk? - pokračovala vo vypytovaní prepelica Danica. - To bolo zase takto, - začal bocian Dlháň.

- Na lúke som trávil dlhé chvíle. Počas jari, kým bola tráva Ava ešte malá, dovidel som z jedného kraja lúky na druhý. Keď však začalo leto, tráva Ava narástla a bola oveľa vyššia ako ja. Vtedy som už nevidel ani na krok. A tak som musel naťahovať krk, aby som aspoň čosi uvidel. Ako som tam takto stále naťahoval krk, tiež sa mi postupne predlžoval a predlžoval. Napokon sa mi tak natiahol, že som aj na sklonku leta videl ponad trávu Avu celú lúku. Potom som sa už nemusel obávať, že ma v tráve znenazdajky prekvapí líška Falošnica alebo kuna Lúpežníčka.

- Ako je len tebe dobre, keď všetko vôkol seba vidíš, - povzdychla si prepelica Danica.

- Ja sa musím stále schovávať v tráve Ave, aby ma nechtyl orol alebo líška. Som malá, a tak neviem o ničom, čo sa deje na lúčke či nad ňou.

Po rozhovore bocian Dlháň odpochodoval o kúsok ďalej, na miesto kde bolo počuť myšací piskot. Tam potom trpezlivo postával ako skamenený a čakal na to, kedy myši omrzí čušať v dierach a začnú vyliezať von.

Text: Miroslav SANIGA

Diplom znalca dnešných zvierat

